

## A TELEPÜLÉS NEVE

A település neve és eredetének értelmezése vitatott, magyarázata nem egyértelmű. A „Muzslya” vagy „Muzsla” mint földrajzi fogalom a Kárpát-medence három országában is megtalálható. Magyarországon a Mátra hegység egyik csúcsának a neve Muzsla. A mai Szlovákia területén a Duna bal partján levő Párkány város közelében található egy település, amelynek a neve Muzsla, és itt, a Délvidéken, Vajdaság területén szintén egy település viseli a Muzslya nevet.

Érdekes, hogy a két helység nevéhez fűződő magyarázatok merőben eltérnek egymástól. A szerzők mindkét esetben történelmi forrásokra hivatkozva más-más érvekkel magyarázzák a települések nevét. A szlovákiai Muzsla esetében a kötet szerzőinek<sup>4</sup> kiindulópontja az, hogy „a név szláv személynévből származik, a helynévadás módja azonban magyar”. A délvidéki Muzslya (Muzsla) esetében *A dúlőutak szorgos népe* c. mű szerzője, Karl Miklós feltételezése szerint az elnevezés szláv közös névre vezethető vissza: ez a „muzara”, amely azt a helyet jelenthette, ahol a gulyákat, nyájakat legeltették a pásztorok, és állataikat is ott fejték.<sup>5</sup> A szlovákiai Muzsla első említése 1226-ból származik egy jómódú muzslai nemesi család kapcsán. A forrás Muzslai Simon fiát, Barancsot említi, aki Lászlónak, Szlavónia hercegének a tisztviselője 1245-ben. A szlovákiai Muzsla neve 1337-ben Érsek Muzsla, 1570-es adat szerint „Alsó Muzslán állt az érsek majorsága, amely ez idő szerint pusztult Felső Muzsla falu, melyben 26 lakott ház volt, 18 zsellér és üresen álló telke van.” A XVIII. században a szlovákiai Muzslát, mármint Muzslát mint falut említik az oklevelek, források, eltűnt a „felső” meghatározás, e nélkül szerepel a mai napig.

Szerintem valószínűbb, hogy a felvidéki Muzslai nemesi család kapott (uralkodóktól hűségért, katonai, politikai érdeméért) vagy megvásárolt birtokai voltak feltüntetve a délvidéki XVII–XIX. századi térképeken. Számtalan hasonló példát lehetne felsorolni nemzeti történelmünk folyamán egy-egy nemesi család birtokairól, amelyeket hűségért, katonai, politikai érdemeiért kapott a kor uralkodójától. A Muzslai család már a XIII. században jelen volt a mai Délvidéken – Szlavóniában (mint tisztségviselők). Szerintem az sem jelentéktelen, hogy a XVII–XIX. századbéli földrajzi térképeken (amelyeket a Monarchia adott ki) a mai Muzslya területe is

<sup>4</sup> Kuzma, Ivan: *Muzsla. A kezdetektől 1920-ig*. Muzsla, 1997, Muzsla Önkormányzata, /Településtörténeti vázlatok, [1]/, 26–27.

<sup>5</sup> Karl Miklós: *A dúlőutak szorgos népe*. Novi Sad, 1990, Forum Könyvkiadó, 20.

Muzsla – Muschla néven van feltüntetve. A következtetés módszerét alkalmazva jutottam erre a megállapításra, amelynek értelmében a délvidéki (szerbiai) Muzslya neve a Muzslai családdal hozható összefüggésbe. Így tehát mindkét névváltozat – Muzslya, illetve Muzsla – helyes, elfogadott, alkalmazható szóban és írásban (a helységnev meghatározását illetően egy történelmi-nyelvi-földrajzi kutatás is adhatna érdemleges választ erre a kérdésre).

A betelepülés kezdetén, 1890-től 1920-ig a falu neve előbb Felsőmuzslya, majd Felső-Muzslya, végül Felső Muzslya lett. Az első világháború után, amikor Jugoszláviához csatolták a Délvidéket (Vajdaságot) és ezzel Muzslyát is, a nevét szerb nyelvre fordították le. Így kapta a Gornja Mužlja nevet. Ezt az 1941–44-es német uralom (a második világháború) alatt Ober Muschla névre módosították. A második világháborút követő rendszer- és hatalomváltás eredményeként, a kommunista-szocialista hatalom határozata szerint a település neve 1955-től Muzslya (Mužlja) lett.<sup>6</sup>

<sup>6</sup> Ćuk, Dušan  
szerk.: *Zrenjanin*.  
Zrenjanin, 1966,  
Skupština opštine  
Zrenjanin, 27.